

ගොඩි විශාල වැටුප් හා සමාර ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමය -2010

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

මාගේ පර්ක්ෂණයෙන් පෙනී යන අන්දමට සහ මට සපයන ලද උපරිම තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් අනුව, ගොඩි විශාල වැටුප් හා සමාර ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමය 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා නිසි ගිණුම් වාර්තා පවත්වා ඇති බවත්, මෙම වාර්තාවේ 1.2 ජ්‍යෙෂ්ඨ දක්වා ඇති කරුණු වෙත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට වන බලපෑම හැර 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගොඩි විශාල වැටුප් හා සමාර ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මෙහෙයුම් කටයුතුවල මූල්‍ය ප්‍රතිච්ලිජ් හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඉදිරිපත් කර ඇති බවත් මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.2.1 රිශාල වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

2005 වර්ෂයේදී රු.මේලියන 2,309.3 ක්වා ගොඩි විශාල වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයේ ගේංඡය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මේලියන 319.5 ක කාණ ගේංඡයක් දක්වා පහත දැක්වෙන පරිදි අඩවි නිඩුණි. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් අනුව, 2010 අගෝස්තු අවසානය වන චිත් සියලීම අරමුදල් අවසානයේ නිඩුණා අනර, ඉන්පසු මායික රිශාල වැටුප් ගෙවීම් මණ්ඩලයේ පවතින වෙනත් අරමුදල්වලින් කෙරේ කාලීන ගාය ලබා ගතිමින් සිදුකර නිඩුණා. වැඩැවීන් ගොඩි විශාල වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයේ අනාගත පැවැත්ම සම්පූර්ණයෙන්ම රෝදේ පුද්‍රන මත රඳා පවතී. කෙයේ වුවද, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව අරමුදල් අනාගත බැරකම රු.මේලියන 29.5 ක වේ.

වර්ෂය	අරමුදල් ගේංඡය
2005	2,309.3
2006	2,003.7
2007	1,639.8
2008	1,404.8
2009	663.8
2010	(319.5)

1.2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පහත නිර්ක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිත අංක 3 ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය එළියෙළ කර ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිපත්තිය වෙනස්වීම් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ගැලපීම් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිත අංක 10 හි දක්වා ඇති පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිදුකර නොතිබුණි.
- (ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිත 24 ප්‍රකාරව රාජ්‍ය ප්‍රාග්ධන රියදුම් සඳහා වන ප්‍රදාන ඒවායින් හිලවී කිරීමට අදහස් කරන සම්බන්ධිත පිරිවැය සමඟ ගැලපීමට අවශ්‍ය කෙරෙන කාලපර්වීපේදයන් තුළ කුම්වන් පදනමක් මත ආදායම් ලෙස හඳුනාගත යුතුය. යෝජනා කුම්ය රීඛින් මෙම අවශ්‍යතාවයට අනුකූල රී නොතිබුණි.
- (ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිත 36 හා 42 ප්‍රකාරව අනාගත විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සඳහා ප්‍රමාණවන් ප්‍රතිඵාන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිදුකර නොතිබුණි.
- (ඉ) පසු සේවා ප්‍රතිලාභ බැඳීම් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිත 16 හා 42 ප්‍රකාරව සුපුසුකම් ලැබූ ආයුගණිකාද්‍යෙකුගේ සේවය ලබා ගනිමින් නො පාර්තොෂික යුතු කුම්යන් යොදා ගනිමින් සඳුකල යුතුය. කෙසේ ව්‍යවද ඉහත අවශ්‍යතාවයට අනුකූලවන පරිදි පාර්තොෂික බැරකම් ගණනය කර නොතිබුණි.

1.2.3 ගිණුම්කරණ අවුළුව

1992 වර්ෂයේ සිට 2007 දක්වා උපලබ්ධ නොවූ ලෙස පැවතුණා, බැංකු ගිණුම් 3 ක තැන්පත් කරන ලද වෙක්පත් 117 කට අදාළව රු.1,179,624 ක් වූ උපලබ්ධ නොවූ තැන්පතුවල විටිනාකම අයකර ගැනීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණු බව නිර්ක්ෂණය විය.

1.2.4 ලැබේය යුතු හා ගෙවීය යුතු ගිණුම්

පහත නිර්ක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ගිණුම්වල වූ රු.125,079,264 ක ලැබේය යුතු ගේඡ නවයක් වර්ෂ තුනකට වැඩි කාලයක සිට අයකරගත නොහැකිව පැවතුණි.

- (ආ) 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගේඟ පත්‍රයේ දැක්වෙන රු.8,306,122 ක් වූ ලැබේය යුතු ගිණුම්වලින් රු.2,328,439 ක් එනම් 28% ක් පමණක් 2011 අප්‍රේල් 21 දක්වා අදාළ පාර්ශවයන් විසින් සනාථ කර තිබුණි.
- (ඇ) එකතුව රු.1,682,031 ක් වූ ගෙවීය යුතු විගණන ගාස්තු දීම්ස කාලයක සිට නිරුවුල් කර නොතිබුණි.

1.2.5 පැහැදිලි නොකළ වෙනසකම්

2010 වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, ආදායම් ගිණුමට අයකරන ලද සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් හා සේවක භාරකාර අරමුදල් දායකය පිළිවෙළින් රු.4,789,305 ක් හා රු.1,132,352 ක් විය. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල දායක ගණනය සඳහා සැලකිල්ලට ගන්නා ලද මුළු වැටුප රු.39,910,878 ක් වූ අතර සේවක භාරකාර අරමුදල ගණනය සඳහා එය රු.37,745,071 ක් විය. සියලුම සේවකයන් එම අරමුදල් දෙකටම නිශ්චිත ප්‍රතිශතයක් යටතේ දායකවීමට හිමිකම් ලබා තිබුණුද, සේවක භාරකාර අරමුදල් දායකය ගණනය කිරීම සඳහා සැලකිල්ලට ගන්නා ලද වැටුප රු.2,165,807 කින් අඩුවී තිබුණි. මෙම වෙනස සඳහා හේතු රිගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

1.2.6 නීති, රිති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ නීත්‍යවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී පහත දැක්වෙන අනුකූල නොවීම් අවස්ථා නිර්ක්ෂණය විය.

- (අ) මුදල් රෙගුලාසි 395 ප්‍රකාරව බැංකු ගිණුම් දෙකකට අදාළව බැංකු සැසයුම් ප්‍රකාශ පිළියෙළ කර නොතිබුණි.
- (ආ) 2006 ඔක්තෝබර් 05 දිනැති අංක 06 දංන වතුලේඛය මගින් සංශෝධිත 2006 - ප්‍රයම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය ප්‍රකාරව වෙනස් පර්පාරිය අනුගමනය කිරීමෙන් තොරව යෝරනා ක්‍රමය සඳහා නව මාදුකාංග වැඩසටහනක් ත්‍රියාන්තමක කිරීම සඳහා කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක පාසලට (UCSC) රු.1,475,000 ක් ගෙවා තිබුණි.

2. මූලා හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

2.1 මූලා සමාලෝචනය

2.1.1 මූලා ප්‍රතිව්‍යාපක ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූලා ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචන වර්ෂය සඳහා යෝජනාක්‍රමයේ වැඩිකටයුතුවලන් රු.984,711,579 ක උග්‍රනතාවයක් වූ අතර, එම අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ උග්‍රනතාවය රු741,312,102 ක වූයෙන් මූලා ප්‍රතිව්‍යාපක රු.243,399,477 ක එනම් 32.8% ක පිරිහිමක් තවදුරටත් දැක්වුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

	<u>දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය</u>		<u>විවෘතය</u>
	<u>2010</u>	<u>2009</u>	
	<u>රු.</u>	<u>රු.</u>	<u>ප්‍රතිශතය</u>
මූල්‍ය ආදායම	210,398,099	362,467,131	(41.9)
මූල්‍ය වියදම	1,195,109,678	1,103,779,233	8.3
වර්ෂය සඳහා උග්‍රනතාවය	(984,711,579)	(741,312,102)	(32.8)

2.1.2 මූලා ප්‍රතිව්‍යාපක නා මූලා තත්ත්වයේ රිගුහාන්තමක සමාලෝචනය

(අ) පර්පාලන වියදම්වලින් කොටසක් රෝගී ප්‍රධානවලින් දාරා නිඛුණද, අරමුදලේ මූලා තත්ත්වය අවදානම් සහිත තත්ත්වයක විය. යෝජනා ක්‍රමයේ මූලා ප්‍රතිව්‍යාපය 2002 වර්ෂයේ රු.මිලියන 214 ක අනිරික්තයක් වූ අතර එය 2010 වර්ෂය වන විට රු. මිලියන 985 ක උග්‍රනතාවයක් දක්වා පහත දැක්වෙන පර්දි පිරිහි නිඛුණි. චබැරින් ගොරී විශාල වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයේ පැවැත්ම පිළිබඳ බරපතල අවිනිශ්චිත තත්ත්වයක් ඇතිවි නිඛුණි.

විස්තරය	වර්ෂය									
	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	
මූල්‍ය ආදායම	120	362	716	527	530	382	413	403	481	
මූල්‍ය වියදම	(1,195)	(1,103)	(951)	(891)	(744)	(545)	(460)	(351)	(267)	
අතිරිකනය / (෋ග්‍රනතාවය)	(985)	(741)	(235)	(364)	(214)	(163)	(47)	52	214	

- (ආ) සමාලෝචන වර්ෂය සඳහා සහ පසුගිය වර්ෂ 5 ක් සඳහා ගොටීන්ගෙන් යෝජනාතුමය සඳහා රැස්කරන ලද දායකයන් හා ගෙවන ලද රිණාම වැටුප් පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	දායක මුදල	රිණාම වැටුප් ගෙවීම
	රු. මිලියන	රු. මිලියන
2005	161.8	415.2
2006	214.7	550.3
2007	222.6	685.7
2008	163.1	809.1
2009	148.7	955.6
2010	136.7	1,044.7

- (ඇ) යෝජනා ක්‍රමයේ ප්‍රාගධනය හා සංවිධානය 2005 වර්ෂයේ රු. මිලියන 2,529.2 සිට 2010 වර්ෂය වන විට රු. මිලියන 295.3 ක එනම් 111.7% ක සාමාන්‍ය තේරු දක්වා අඩුවූ නිබුණී. විස්තර පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	ප්‍රාගධන තේරු හා සංවිධානය
	රු. මිලියන
2005	2,529.2
2006	2,247.5
2007	1,911.1
2008	1,427.8
2009	688.0
2010	(295.3)

- (ඇ) 2006 වර්ෂයේ සිට ආයෝජන සිඟුයෙන් අඩුවූ නිබුණු අතර, පහත දැක්වෙන පරිදි 2009 හා 2010 වර්ෂවලදී ආයෝජනවලින් ලැබෙන ආදායමෙහිද සිඟු අඩුවීමක් වාර්තා වේ.

වර්ෂය	ආයෝජන	පොලී ආදායම
	රු. මිලියන	රු. මිලියන
2005	2,488.6	198.9
2006	1,985.3	264.4
2007	1,656.0	251.3
2008	1,256.1	243.9
2009	582.2	138.9
2010	3.5	14.9

ඉහත තොරතුරු අනුව, 2005 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 2,488.6 ක්ටු ආයෝජන 2010 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 3.5 ක් එනම් 99.9% ක් දක්වා ඇත 2006 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 264.4 ක් වූ පොලි ආදායම 2010 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 14.9 ක් එනම් 94.4% ක් දක්වා අඩුවී තිබුණි.

2.2 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

2.2.1 කාර්යසාධනය

සමාලෝචන වර්ෂය සඳහා බදවා ගැනීම් 10,000 කගෙන් රු.55,478,000 ක් වූ දායක මුදල රස්කර ගැනීමට ඉලක්ක කර තිබුණු, දායකයන් 4,902 කගෙන් තර්‍ය දායක මුදල් රස්කර ගැනීම රු.11,459,433 ක් එය. ඒ අනුව, තර්‍ය මුළුය ඉටුකර ගැනීම 20.6% ක් වූ අතර තර්‍ය දායක බදවා තැනීම 49% ක් එය. දිස්ත්‍රික්ක 06 ක ඉටුකරගැනීමේ ප්‍රගතිය 10% කට වඩා අඩු එය.

2.2.2 ව්‍යාපාති ත්‍රියාන්තක කිරීම

පහත නිර්ක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) යෝජනා ක්‍රමයේ දායකයන්ගේ පොදුගැලීක ගිණුම් පරිගණකගත කිරීම සඳහා 1987 වර්ෂයේ සිට රු.මිලියන 21.5 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණු යෝජනා ක්‍රමය ස්ථාපිත කර වර්ෂ 22 ක ගත්තේ 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගිණුම් යාවත්කළීන කර තොතිබුණු අතර කේවිල දායකයන්ගේ පසු වාර්ක පරිගණකගත කර තොතිබුණි. ගොට් විශාල වැටුප් හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමයේ දායක මුදල් ගෙවීමට සුදුසුකම් ලබන දායකයන් තීරණය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත් තොරතුරු යෝජනා ක්‍රමය සතුව තොතිබුණි. එමෙන්ම දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මගිනිද දායකයන්ගේ පරිගණකගත දත්ත යාවත්කාලීන කර තොතිබුණි.
- (ආ) ගොට් විශාල වැටුප් හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමය සඳහා නව පරිගණක පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීමට 2008 වර්ෂයේදී කොළඹ විශාලය සමඟ ගිරිසුමකට එළඹි තිබුණි. සමාලෝචන වර්ෂය අවසානය දක්වා ඒ සඳහා දරන ලද වියදම රු.5,479,120 ක් එය. ගිරිසුමට අනුව ව්‍යාපාතිය මාස 06 ක් තුළ නිම කළ යුතු වූවද සමාලෝචන වර්ෂය අවසානය දක්වා එය නිමකර තොතිබුණි.

2.2.3 මුළුය කළමනාකරණය

යෝජනා ක්‍රමයෙන් ඉවත්ව ගිය දායකයන්ගේ සංඛ්‍යාව සහ සමාලෝචන වර්ෂයේදී දෙවැනි සහ පසු වාර්ක අදියරයන්හි ඉවත්ව ගිය සංඛ්‍යාවට අදාළ තොරතුරු විගණකයට ඉදිරිපත් කර තොතිබුණි.

2.2.4 මනගේදයට තුළුදෙන ගනුදෙනු

පහත නිර්ක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (ආ) 2006 සැප්තැම්බර් 26 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයට අනුව, මාරීල් ආරු යොරෝවිව වසා දැමීම ජේතුවෙන් රිපතට පන් ගොඹින්ට වන්දී ගෙවීම සඳහා රු. මිලියන 176 ක් වෙන් කිරීමට නිර්ණය කර තිබුණි. කෙසේ වුවද මෙම කාර්යය සඳහා රු.194,169,155 ක් වූ ආයෝජන, වට්ටම් කර තිබුණු අතර රු.120,198,639 ක මුදලක් වන්දී මුදල් ලෙස ගෙවා තිබුණි. ගෙවන ලද වන්දී මුදල් හා ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රාග්ධනයන් ලැබේය යුතු මුදලක් ලෙස අඛණ්ඩව දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) යෝජනා ක්‍රමය කළමනාකරණය කරනු ලැබේ කැමිකාර්මික හා ගොඹිජන රක්ෂණ මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනෙකු හා එක් සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයෙකු රිසින් 2008 වසරේදී රු.2,791,679 ක් වටිනා වෙක්සන් 48 ක් හා රු.7,152,249 ක් වටිනා බැංකු අණකර වෘතා කර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් මහාදිකරණයේ නිවුවක් ගොනු කර ඇති බව මණ්ඩලය මා වෙන දැන්වා තිබුණි.

2.2.5 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැයගත සහ තර්ය ආදායම් හා වියදම් අතර සැලකිය යුතු රිව්‍යනයන් නිර්ක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය එමදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුණු බව දක්නට ලැබුණි.

3. පදනම් හා පාලන

රීගණනයේදී නිර්ක්ෂණය වූ පදනම් හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර මණ්ඩලයේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- (ආ) පරිගණකගත පදනම්
- (ඇ) මූල්‍ය කළමනාකරණය
- (ඈ) විකාම වැටුප් ගෙවීම හා නොගෙවන ලද විකාම වැටුප්